

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	SNSPA
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Științe Politice
1.3 Departamentul	Sociologie
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclu de studii	Studii universitare de licență
1.6 Programul de studii	Psihologie
1.7 Forma de învățământ	IF
1.8 Anul universitar	2026 – 2027

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihologie Evoluționistă						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Radu Umbreș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Radu Umbreș						
2.4 Anul de studiu III		2.5 Semestrul II		2.6 Tipul de evaluare E(Examen) + Evaluare activitate seminar		2.7 Regimul disciplinei DS / Opțională	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 2 ore curs		2 ore seminar/laborator	
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 28 ore curs		28 ore seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					20
Pregătire seminar / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					---
3.7 Total ore studiu individual					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	● Cunoștințe de bază în Psihologie Generală, Genetică și Biologie comportamentală.
4.2 de competențe	● Capacitate de analiză critică și sinteză a textelor științifice în limba engleză.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector și acces la internet.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	Acces la platforme de e-learning (Moodle/Google Drive) pentru descărcarea materialelor de studiu.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei (R1, R7, R8)

Cunoștințe	● localizează adecvat principalele teorii psihologice în paradigmele dominante ale disciplinei, atunci când realizează o analiză a literaturii de specialitate. [R1] ● descrie logic și articulat principiile de bază care stau la baza științei psihologiei, în cadrul practicii profesionale curente. [R1]
Abilități	● examinează și analizează informațiile dintr-o gamă largă de surse și medii, pentru a le valorifica în demersul psihologic. [R7] ● utilizează gândirea critică în fundamentarea diagnozei/intervenției psihologice. [R7] ● formulează întrebări de cunoaștere care sunt relaționate cu teoriile învățate, atunci când articulează un design de cercetare, sub supervizare. [R8]
Responsabilitate și autonomie	● manifestă o atitudine deschisă, bazată pe curiozitate intelectuală, în explorarea sistemului psihic uman și a personalității. [R8]

7. Conținuturi

7.1 Curs		Metode de predare	Observații
Curs 1:	1. Introducere în Psihologia Evoluționistă. Dualism vs Materialism.	Expunere	2 ore
Curs 2:	2. Arhitectura minții: Modularitate, Adaptări și By-products.	Dezbateri, Explicație	2 ore
Curs 3:	3. Selecția sexuală: strategii de împerechere și asimetrie parentală.	Prelegere magistrală	2 ore
Curs 4:	4. Teoria investiției parentale și conflictul părinte-copil.	Prelegere, Studiu caz	2 ore
Curs 5:	5. Rudenie și Altruism Inclusiv (Kin Selection).	Prelegere	2 ore
Curs 6:	6. Cooperare și reciprocitate. Dilema Prizonierului și Mutualismul.	Prelegere	2 ore
Curs 7:	7. Moralitate și Teoria Fundamentelor Morale.	Prelegere	2 ore

Curs 8:	8. Agresiune, Război și Competiția pentru status.	Expunere, Analiză	2 ore
Curs 9:	9. Psihologia Evoluționistă a Culturii și Religiei.	Prelegere	2 ore
Curs 10:	10. Evoluția învățării sociale și transmiterii culturale.	Prelegere	2 ore
Curs 11:	11. Emoțiile ca adaptări: Frică, Dezgust, Furie și Invidia.	Prelegere	2 ore
Curs 12 :	12. Cogniție socială și Vigilență Epistemică în comunicare.	Prelegere	2 ore
Curs 13:	13. Critici și neînțelegeri ale Psihologiei Evoluționiste.	Dezbateri	2 ore
Curs 14:	14. Recapitulare generală și sinteza paradigmei.	Sinteză	2 ore
7.2 Seminar / laborator		Metode de predare	Observații
Seminar 1:	1. Introducere în Psihologia Evoluționistă. Dualism vs Materialism.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 2:	2. Arhitectura minții: Modularitate, Adaptări și By-products.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore

Seminar 3:	3. Selecția sexuală: strategii de împerechere și asimetrie parentală.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 4:	4. Teoria investiției parentale și conflictul părinte-copil.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 5:	5. Rudenie și Altruism Inclusiv (Kin Selection).	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 6:	6. Cooperare și reciprocitate. Dilema Prizonierului și Mutualismul.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 7:	7. Moralitate și Teoria Fundamentelor Morale.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 8:	8. Agresiune, Război și Competiția pentru status.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 9:	9. Psihologia Evoluționistă a Culturii și Religiei.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 10:	10. Evoluția învățării sociale și transmiterii culturale.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 11:	11. Emoțiile ca adaptări: Frică, Dezgust, Furie și Invidia.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 12:	12. Cognitione socială și Vigilență Epistemică în comunicare.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 13:	13. Critici și neînțelegeri ale Psihologiei Evoluționiste.	Discuție lecturi, studii de caz, Q&A	2 ore
Seminar 14:	14. Recapitulare generală și sinteza paradigmei.	Prezentări proiecte de grup, Q&A	2 ore
Bibliografie selectivă (principală)			

Buss, D. M. (2019). *Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind*. Routledge.

Bibliografie secundară:

Barkow, Tooby & Cosmides (1992). *The Adapted Mind*. Oxford University Press.

Sperber, D. (1996). *Explaining Culture*. Wiley-Blackwell.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul este aliniat cu standardele europene (EuroPsy) și oferă studenților un cadru teoretic robust pentru înțelegerea naturii umane, esențial în cercetare și practică clinică. Rezultatele învățării de la pct. 6 sunt preluate din Anexa 2 ARACIS (DF 4 Științe sociale, 11. Psihologie). Corespondența rezultatelor învățării (RAI) cu competențele funcționale (Cfct) și fundamentale (CF):
R1 (RAI 1) → Cfct1 – Operarea cu concepte fundamentale ale domeniului psihologiei;
R7 (RAI 7) → CF3 – Utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare pe tot parcursul vieții (CPD);
R8 (RAI 8) → CF4 – Formarea unei conduite creative-inovative în domeniul psihologiei ca știință;
· în conformitate cu standardele profesionale și cerințele de formare ale Colegiului Psihologilor din România;
· în conformitate cu Cadruul Național al Calificărilor (nivel 6) și cu cerințele COR pentru profesia de psiholog;
· în conformitate cu cadrul european EuroPsy; competențele vizate sunt relevante pentru angajatorii din cercetare psihologică și practică profesională bazată pe dovezi.

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere
Curs	Însușirea conceptelor teoretice; logică argumentativă . Capacitatea de a rezolva o sarcină individuală	Examen	50%
Seminar	Studii individuale de caz, teme de seminar, Implicarea în dezbateri; referat de specialitate în echipă.	Evaluare continuă, notă agregată	50%

9.6 Standard minim de performanță

Standardul minimal pentru fiecare din sarcinile descrise mai sus este 5 (corespondent asimilării în proporție de 50% a competenței specifice solicitate).

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

29.09.2026

Data avizării în departament

Semnătura Directorului de Departament,

Școala Națională de Studii Politice și Administrative
Facultatea de Științe Politice

20.09.2026